

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
від 31.08.2023 протокол № 10

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор ліцею

Оксана БОРОВИЧ

Освітня програма

(наскрізна)

Ліцею № 19

Івано-Франківської міської ради

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт відповідного рівня:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87;
- Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.
- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником.

Освітня ліцею № 19 Івано-Франківської міської ради розроблена згідно ст. 53 Конституції України, на виконання Законів України та відповідно до основних вимог нормативних документів.

Основні нормативні документи:

- Закон України «Про освіту» (від 28.09.2017 р.);
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (від 16.01.2020 № 463-IX);
- Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;
- Концепція Нової української школи, ухвалена рішенням колегії МОН від 27.10.2016 р.;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.
- Статут ліцею, що забезпечує одержання учнями початкової та базової середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Нормативно-правові документи, що були використані для розробки Освітньої програми ліцею №19 Івано-Франківської міської ради.

1.1 Тип закладу освіти та його структура відповідно до Статуту

Тип Закладу – ліцей №19 Івано-Франківської міської ради.

У 2023/2024 навчальному році орієнтована кількість класів:

- 1-4 класи - 14;

- 5-9 класи - 17;

- 10-11 класи – 2.

Всього – 33 класів.

Орієнтована кількість учнів:

- 1-4 класи -395 учнів;

- 5-9 класи – 432 учнів;

- 10-11 класи -72 учнів.

Всього – 905 учнів.

Мова навчання у Ліцеї - державна.

Законами України «Про освіту» (стаття 7) та «Про повну загальну середню освіту» (стаття 5) визначають державну українську мову мовою освітнього процесу. Кожен, хто здобуває в закладі освіти загальну середню освіту, вивчає у цьому закладі державну мову відповідно до державних стандартів.

1.2 Структура навчального року

Навчальний рік розпочинається в День знань - 01 вересня 2023 року, може тривати не менш 175 навчальних днів і триватиме до 30 червня 2024 року (з урахуванням ДПА та ЗНО). Якщо 1 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей тощо (ст. 10 Закон України «Про повну загальну середню освіту»). Виховна робота здійснюється через освітній процес.

Пропонується така структура 2023-2024 навчального року: навчальні заняття організовуються за семестровою системою у такі терміни:

I семестр - з 01 вересня по 22 грудня 2023 року;

II семестр - з 22 січня по 07 червня 2024 року.

Терміни зимових канікул: з 26 грудня 2023 року по 19 січня 2024 року;

У 2023-2024 н.р. у ліцеї планується організація навчання в очній формі постійно.

Тривалість канікул протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів (п. 4 ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Структура навчального року може бути змінена за об'єктивними причинами за рішенням педагогічної ради ліцею.

Закінчення навчального року вважати після проведення підсумкового оцінювання учнів і державної підсумкової атестації (4, 9, 11 класів) та інших форм організації освітнього процесу.

Вручення документів про освіту проводиться для випускників 9-х класів та 11-х відповідно до рекомендацій МОН України.

Перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, базової та старшої школи відповідає наказам МОН, рішенням педагогічної ради ліцею.

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем, в одну зміну. Початок занять о 8.30 годині.

Тривалість уроків встановлено відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Тривалість уроків становить: у перших класах - 35 хвилин, у других - четвертих класах - 40 хвилин, у п'ятих - одинадцятих класах - 45 хвилин, що відповідає Закону України «Про освіту». Заклад освіти може обрати інші, крім уроку, форми організації освітнього процесу. Різниця в часі навчальних годин перших-четвертих класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

1.3 Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Відповідно до пункту 3 статті 12 Закону «Про освіту» повна загальна середня освіта має три рівня освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки, базова середня освіта тривалістю п'ять років та профільна середня освіта тривалістю три роки.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилось сім років, повинні розпочати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до Закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти

Освітня програма ліцею №19 Івано-Франківської міської ради у 2023-2024 навчальному році передбачає три рівня повної загальної середньої освіти за циклами:

- 1) початкова освіта - 1-4 класи НУШ,;
- 2) базова середня освіта (5-6 класи НУШ, 7-9 класи):
- 3) профільна середня освіта: 10 та 11 класи з профілем навчання «Українська філологія».

Цикл освітнього процесу - складова рівня повної загальної середньої освіти, що враховує спільні вікові особливості розвитку учнів в організації їх навчальної діяльності (освітнього процесу) та під час формування змісту освіти.

В початковій школі учні 1-4-х класів навчаються за Державним стандартом початкової освіти.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1 Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладу загальної середньої освіти складає 3500 годин за навчальний рік: для 1-х класів - 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів - 875 годин за навчальний рік, для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів - 910 годин за навчальний рік.

Учні 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та учні 6-х класів навчаються за Державним стандартом базової середньої освіти. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів закладу загальної середньої освіти складає 1085 годин/навчальний рік, для учнів 6-х класів складає 1190 годин/навчальний рік.

Учні 7-9-х класів навчаються за вимогами Державного стандарту базової середньої освіти. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає: для 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Учні 10-11-х класів навчаються за вимогами Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для учнів 10-11-х класів складає - 1330 годин/навчальний рік. Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Профільне навчання учнів здійснюється на III ступені навчання (10-11 класи) та організовано як засіб диференціації та індивідуалізації навчання, що дозволяє, за рахунок змін у структурі, змісті та організації освітнього процесу, більш повно враховувати інтереси, схильності і здібності учнів, створювати умови для навчання старшокласників відповідно до їх професійних інтересів і намірів щодо продовження освіти. При визначенні профілю навчання в ліцеї основними чинниками є: вивчення соціального запиту (врахування потреб учнів, бажання батьків учнів); кадрові можливості ліцею; матеріально-технічна база ліцею; перспективи отримання професійної освіти випускниками ліцею у ВНЗ України.

2.2. Навчальні плани

Навчальні плани для учнів 1-11 х класів розробляються на основі типових навчальних планів.

Типовий навчальний план - складник Типової освітньої програми, що визначає загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в навчальних годинах), його рекомендований розподіл за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення, послідовність їх вивчення, а також кількість годин на вивчення вибіркового освітніх компонентів, зокрема, навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів.

Навчальні плани формуються закладом та затверджуються на засіданнях педагогічної ради ліцею, на основі яких здійснюється організація освітнього процесу.

Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках річних навчальних планів (додаток 1).

2.2.1. Типові освітні програми, за якими здійснюється навчальна діяльність:

а) у початковій школі:

- 1-2 класи - з українською мовою навчання (на основі Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом

Р.Б. Шияна, затвердженою наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» (№ 1272 від 08.10.2019 р.) та відповідно до Постанови КМУ «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (№ 688 від 24.07.2019 р.);

- 3-4 класи - з українською мовою навчання (на основі Типової освітньої програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженої наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (№ 1273 від 08.10.2019 р.) та відповідно до Постанови КМУ «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (№ 688 від 24.07.2019 р.);

б) у базовій середній школі:

- 5-6-х класах (НУШ) - з українською мовою навчання, додаток 23 до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженою постановою КМУ від 30.09.2020 р. № 898, додатки 1,3 до наказу МОН № 235 від 19.02.2021 р. «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

- 7-9-х класах - з українською мовою навчання, додаток 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405.

в) у старшій школі в 10 - 11 -х класах - з українською мовою навчання, таблиця 2 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493«Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами, внесеними наказом МОН від 31 .03.2020 № 464«Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»).

2.2.2. Розподіл годин у навчальних планах

За рахунок годин варіативної частини навчального плану введено курс «Основи християнської етики» в 1 та 11 класах.

З метою підготовки учнів до складання мовного іспиту за рахунок варіативної складової навчального плану збільшено години інваріантної складової:

а) у початковій школі у 1-4 класах введено курс «Основи християнської етики» - 1 година;

б) у базовій середній школі:

-0,5 години на тиждень у 5 та 6 -х класах (НУШ) на вивчення предмету «Англійська мова»;

-0,5 години на тиждень у 7-х класах на вивчення предмету «Українська мова»;

-0,5 години на тиждень у 5 та 6-х класах на вивчення курсу «Основи християнської етики»;

-1 годину на тиждень у 8 та 9 -х класах на вивчення фінансової грамотності.

в) у старшій школі з метою підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та вступу до вищих навчальних закладів, а також з метою сприяння формуванню в учнів/учениць загальнолюдських та національно-державних цінностей, громадянської відповідальності; виховання відчуття належності до власної країни, її історичних, політичних і культурних цінностей; нетерпимості до порушення прав людини та застосування насильства для розв'язання суспільних питань введено додаткові години у:

- 10-11-х класах введено предмет «Захист України» (0,5 години на тиждень),

- 11 класі 1 годину на тиждень з математики,

Курси за вибором реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених у додатках 1,2,3.

2.3. Гурткові заняття

Мережа гуртків та кількість годин на гурткову роботу у закладі, затверджується на початок кожного навчального року за рішенням закладу. Мережа гуртків може бути змінена з об'єктивних причин, відповідно до запиту учнів та батьків учнів (законних представників), матеріально-технічної база закладу або інших причин.

2.4. Група подовженого дня

За письмовими зверненнями батьків учнів директор ліцею приймає рішення про утворення групи (груп) подовженого дня, фінансування якої (яких) здійснюється за кошти засновника та за інші кошти, не заборонені законодавством.

2.5. Формування класів (груп) у закладі загальної середньої освіти

Гранична наповнюваність 1-11 класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів № 1392 від 23 листопада 2011 року (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538).

2.6. Переведення учнів на наступний рік навчання

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на виконання постанови Кабінету Міністрів України за № 684 від 13.09.17 р. (п. 11-13) «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів» в Ізмаїльському ліцеї №16 здійснюється зарахування /відрахування/ учнів до /зі/ складу закладу через накази по школі та відповідні записи в Алфавітній книзі - на підставі заяв батьків учнів (законних представників). Класні керівники ведуть облік відвідування занять учнями, адміністрація Закладу звітує перед відділом освіти Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області.

При оформленні дитини до школи батьки (законні представники) знайомляться з необхідними документами - Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу, Положеннями про діяльність Закладу, а також мають надати Згоду на обробку персональних даних (в межах нормативних документів).

2.7. Модельні навчальні програми для учнів 5-6- х класів НУШ

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6

класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи). Перелік модельних навчальних програм (Додаток 3) є базовим, мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

III. КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАНІ В ОСВІТИ

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН).

Ключові компетентності та очікувані результати здобувачів освіти 1-4 х класів:

1. Вільне володіння державною мовою. У процесі навчання на першому освітньому рівні ця компетентність виявляється передусім через уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко й аргументовано пояснювати факти, а також через любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовияву, готовність уживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.

2. Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами. Формування цієї компетентності передбачає, що здобувачі активно використовують рідну мову в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади. Здобувачі зможуть належно розуміти

прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, розуміти культурний контекст, матимуть навички міжкультурного спілкування.

3. Математична компетентність. Здобувачі виявляють прості математичні залежності в навколишньому світі, моделюють процеси й ситуації, застосовуючи математичні відношення та вимірювання, усвідомлюють роль математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.

4. Компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій. Основу формування цієї компетентності в початковій школі становлять допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи разом з іншими спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ за допомогою спостереження та дослідження.

5. Екологічна компетентність. Здобувачі початкової освіти усвідомлюють основи екологічного природокористування, дотримуються правил природоохоронної поведінки, ощадно використовують природні ресурси, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.

6. Інформаційно-комунікаційна компетентність. Здобувачі початкової освіти опановують основи цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатні безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.

7. Навчання впродовж життя. Здобувачі початкової освіти опановують уміння і навички, необхідні для подальшої навчальної діяльності, організують власне навчальне довкілля, вчатьс я здобувати нову інформацію й застосовувати її для оцінювання навчальних потреб, окреслюють власні навчальні цілі та способи їх досягнення, навчаються працювати самостійно і в групі.

8. Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей. Здобувачі початкової освіти співпрацюють з іншими здобувачами для досягнення спільної мети, активні в житті класу і школи, поважають права інших, уміють діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними виявами дискримінації, цінують культурне розмаїття різних народів й ідентифікують себе як громадяни України, дбають про власне здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримуються здорового способу життя.

9. Культурна компетентність. У початковій школі ця компетентність формується завдяки залученню здобувачів до різних видів мистецької творчості (образотворче та музичне мистецтво, хореографія, театр тощо), через розкриття і розвиток їхніх природних здібностей, творче вираження свого «Я».

10. Підприємливість та фінансова грамотність. У початковій школі розвиток цієї групи компетентностей виявляється через ініціативність здобувачів, їхню готовність брати відповідальності за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці. Учні готові втілювати в життя ініційовані ними ідеї, приймати власні рішення.

11. Інноваційність. Здобувачі початкової освіти виявляють відкритість до нових ідей, ініціюють зміни у близькому для них середовищі (клас, школа, громада тощо). Формування знань, умінь, ставлень, що є сутністю компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

IV. НАСКРІЗНІ ЛІНІЇ ТА ВМІННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАКЛАДУ

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зав'язків наскрізних змістових ліній.

Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які формують в учнів уявлення про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Мета наскрізних ліній - «сфокусувати» увагу й зусилля всього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, виразити ключові компетентності.

1. Наскрізну лінію «Екологічна безпека та сталий розвиток» впроваджуємо задля формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства. Можливі уроки на відкритому повітрі.

2. Вивчення наскрізної лінії «Громадянська відповідальність» потрібне для формування відповідального громадянина суспільства, який розуміє принципи й механізми функціонування держави, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність - дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо. Такі форми розвивають в учнів готовність до співпраці та толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок.

3. Завданням наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкої людини - члена суспільства. Випускники мають бути здатними вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.

4. Наскрізна лінія «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечує краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприяє розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі. Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

V. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Відповідно до статті 9 закону «Про освіту», середня освіта може бути організована за такими формами:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Очна (денна, вечірня) форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.

Основною формою навчання у закладі є очна форма.

Формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів у дослідницьку та проектну роботу, постановка та розв'язання проблемних завдань, диспути, розв'язання ситуативних завдань, мультимедійне навчання, комп'ютерне моделювання, прогнозування.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Організаційною формою навчального заняття, яка сприяє формуванню компетентностей, може бути не тільки урок, але й інші організаційні форми проведення

навчальних занять: перевернуте, змішане навчання, технологія веб-квесту, проектна, науково-дослідницька робота тощо.

Заочна форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання очної форми освіти під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньою програмою у проміжку між ними.

Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Організація освітнього процесу у ліцеї №19 здійснюється відповідно до нових форм і методів сучасної освіти.

VI. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання, запропоновані Міністерством освіти і науки України, є загальними і використовуються як основа, своєрідний каркас, за допомогою якого вибудовується система оцінювання. При виконанні обов'язкового виду роботи вчитель повинен мати розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених Міністерством освіти і науки України, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття. Наприклад, кооперативна (групова) форма навчального заняття потребує особливих підходів до вироблення критеріїв оцінювання.

6.1. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 1-4 класів

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» № 813 від 13.07.2021 р. для оцінки навчальних досягнень учнів 1-4-х класів з предмета/ курсу використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Результати навчання учнів 1-4-х класів НУШ підлягають формувальному вербальному та підсумковому (річному) оцінюванню. Підсумкове (річне) оцінювання фіксується в свідоцтвах досягнень та класних журналах за допомогою оціночного судження «Сформовано/ще формується».

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюються у процесі:

- формувального оцінювання;
- підсумкового оцінювання.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік визначають з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Формувальне оцінювання здійснюється з метою підтримки навчального розвитку дітей; діагностування досягнення на кожному з етапів процесу навчання; виявлення проблем й запобіганню їх нашаруванню; аналізу ходу реалізації навчальної програми й корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивування прагнення здобути максимально можливі результати; виховання ціннісних якостей особистості, впевненість у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає співвіднесення навчальних досягнень здобувачів освіти з очікуваними (зафіксованими у стандартах і освітніх навчальних програмах) результатами навчання.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

6.2. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 5-6 -х класів НУШ (адаптаційний період)

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада ліцею може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

– практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники Закладу здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

6.3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 7-11-х класів

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 7-11-х класів здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за №566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Як передбачено статтею 12 Закону України «Про освіту» результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Порядок, умови, форми та особливості здобуття повної загальної середньої освіти визначаються спеціальним законом.

6.4. Оцінювання на період дистанційного навчання

Для учнів 1-11 класів оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватися у синхронному або асинхронному режимах.

Синхронний режим дозволяє забезпечити більш об'єктивне оцінювання, проте вимагає відповідного технічного забезпечення у вчителя та всіх учнів. Залишається ризик технічних збоїв під час виконання окремими учнями завдання, тому слід застосовувати індивідуальний підхід та передбачити можливість повторного виконання тесту (контрольної, самостійної роботи тощо).

Асинхронний режим є більш гнучким у застосуванні, оскільки учні можуть виконувати завдання у зручний час, проте менш об'єктивним. Для зменшення ризиків необ'єктивного оцінювання рекомендовано налаштувати опцію проходження тесту один раз та обмежити час на виконання завдання, встановити термін для здачі тесту (контрольної, практичної або самостійної роботи тощо), повідомляти результати (у разі неавтоматизованої перевірки робіт) індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також Санітарного регламенту (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час). Дистанційне навчання організовується для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять з комп'ютерною технікою.

VII. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

7.1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес у ліцеї № 19 здійснюють 73 педагогічних працівники: вчителів-методистів - 2, старших вчителів - 23, вчителів вищої категорії - 37, вчителів першої категорії - 6, другої категорії - 17, спеціалістів - 3, молодших спеціалістів - 1. Детальну інформацію про якісний склад педагогічних працівників можна знайти на сайті закладу.

7.2. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

Внутрішня система забезпечення якості освіти	Показник діяльності		Форми і методи проведення моніторингу
Освітнє середовище закладу	1.Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці.	1.1. Безпека та комфорт для навчання та праці приміщень і території закладу	Огляд території та приміщень.
		1.2. Облаштування та обладнання навчальних кабінетів для реалізації освітньої програми	Спостереження. Аналіз документів.
		1.3. Обізнаність здобувачів освіти та працівників закладу з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримання їх вимог	Спостереження. Аналіз документів.
		1.4. Обізнаність працівників з правилами у разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та з працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживання необхідних заходів у таких ситуаціях	Спостереження. Аналіз документів.
		1.5. Умови та організація харчування здобувачів освіти.	Спостереження. Аналіз документів.
		1.6. Умови для безпечного використання мережі	Перевірка знань.

		<p>Інтернет, в учасників освітнього процесу формування навичок безпечної поведінки в Інтернеті</p>	
		1.7. Застосування підходів для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	Опитування учасників освітнього процесу.
	2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	2.1. Планування та реалізація діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	Аналіз документації, опитування
		2.2. Оприлюднення правил поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти, які забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.	Спостереження, опитування
		2.3. Протидія булінгу, іншому насильству, дотримання порядку реагування на їх прояви керівництвом закладу освіти та педагогічними працівниками.	Аналіз документів класних керівників, практичного психолога. Анкетування учасників освітнього процесу
Система оцінювання освітньої діяльності учнів	1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень.	1.1. Отримання від педагогічних працівників інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.	Опитування Аналіз результатів навчання здобувачів освіти
		1.2. Застосування педагогічними працівниками системи оцінювання для реалізації компетентнісного підходу до навчання.	Спостереження
		1.3. Об'єктивне оцінювання результатів навчання.	Спостереження за освітнім процесом
	2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне	2.1. Систематичне проведення моніторингу результатів навчання здобувачів освіти.	Аналіз та коригування результатів навчання
		2.2. Впровадження системи	Спостереження,

	відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.	формульованого оцінювання	опитування
	3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.	3.1. Формування у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.	Спостереження, опитування
		3.2. Забезпечення самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти.	Спостереження, опитування
		3.3. Підготовка учнів до ДПА (ЗНО).	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів
		3.4. Робота з обдарованими учнями (конкурси, олімпіади, роботи МАН).	Спостереження. Аналіз роботи
Система педагогічної діяльності	1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів і в освіти	1.2. Планування діяльності, аналіз її результативності	Аналіз документів
		1.3. Застосування освітніх технологій, які спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.	Спостереження за освітнім процесом.
		1.4. Створення та/або використання освітніх ресурсів (електронних презентацій, відеоматеріалів, методичних розробок, веб-сайтів, блогів тощо).	Спостереження за освітнім процесом. Опитування учасників освітнього процесу
		1.5. Формування суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку патріотизму	Спостереження
		1.6. Використання інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.	Спостереження
	2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних	2.1. Формування та забезпечення власного професійного розвитку і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.	Вивчення документації, опитування

	працівників.	2.2. Здійснення інноваційної освітньої діяльності. Участь у освітніх проектах, залучення до роботи як освітні експерти.	Вивчення документації, опитування Аналіз документів Аналіз статистичних даних
	3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.	3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства для формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти із застосуванням особистісно-орієнтованого підходу.	Опитування. Спостереження
3.2. Співпраця з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечення.		Вивчення документації, опитування.	
3.3. Практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інші форми професійної співпраці.		Аналіз документів Опитування (анкетування) молодосвідчених працівників	
	4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності	4.1. Дотримання академічної доброчесності під час впровадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності.	Спостереження. Опитування
		4.2. Інформування здобувачів освіти про правила дотримання академічної доброчесності.	Спостереження. Опитування
Система управлінської діяльності	1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	1.1. Затвердження стратегії розвитку закладу освіти, яка спрямована на підвищення якості освітньої діяльності.	Вивчення та аналіз документації, опитування
		1.2. Відстеження результативності річного планування, відповідно до стратегії розвитку.	Аналіз річного плану роботи та його коригування (у разі потреби). Опитування
		1.3. Здійснення самооцінювання якості освітньої діяльності у закладі на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.	Аналіз роботи закладу. Опитування. Оприлюднення документів
		1.4. Планування та здійснення заходів щодо утримання у належному стані будівель,	Вивчення документації. Опитування

		приміщень, обладнання	
2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	2.1.	Створення психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.	Вивчення документації. Опитування
	2.2.	Оприлюднення інформації про діяльність закладу на відкритих загальнодоступних ресурсах (інформаційні стенди, сайт закладу, сторінка у соціальних мережах).	Спостереження. Опитування.
3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	3.1.	Формування штату закладу, залучення кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.	Вивчення документації. Опитування Аналіз статистичних даних
	3.2.	Застосування системи матеріального та морального заохочення задля мотивації педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.	Опитування
	3.3.	Сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних працівників (атестація, підвищення кваліфікації).	Спостереження за освітнім процесом, аналіз документів. Аналіз документів вчителя, МО
4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з	4.1.	Створення умов для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.	Опитування
	4.2.	Прийняття управлінських рішень з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.	Опитування
	4.3.	Створення умов для розвитку громадського самоврядування.	Опитування учасників освітнього процесу
	4.4.	Підтримка громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу,	Вивчення документації, опитування

	місцевою громадою.	їх участі в житті місцевої громади.	
		4.5. Врахування вікових особливостей здобувачів освіти та відповідність їх освітнім потребам при складанні режиму роботи та розкладу занять.	Аналіз документації, опитування
		4.6. Створення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.	Вивчення документації, опитування
	5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	5.1. Впровадження політики академічної доброчесності. Спостереження за освітнім процесом.	Анкетування учнів та батьків
		5.2. Сприяння формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.	Опитування

VIII. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відповідно до статті 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту» задля забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти:

1. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладах освіти формуються відповідно до Закону України «Про освіту».

3. Керівник та інші педагогічні працівники закладу освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

4. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

5. Рішення про академічну відповідальність здобувача освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Ключові компетентності

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення ненормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Математична Компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
3	Спілкування іноземними Мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб</p>

		<p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення наземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння вчитися впродовж життя</i></p> <p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії.</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо - естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>